

Tahtooko Jumala paha?

Maailmassa olevan pahuuden ongelma nousee eteemme aina, kun kohtaamme kärsimystä. Voiko tällainen maailma olla hyvän Jumalan luomisteko?

Tällaisen kysymyksen avulla on usein perusteltu ateismia. Esimerkiksi kuuluisa kristinuskon kriitikko, professori V.T. Aaltonen pohti aikanaan Jumalan asemaa seuraavasti: ”Jos Jumala on tahtonut, että paha tuli maailmaan, ei hän voi olla hyvä. Jos taas paha tapahtuu vastoin hänen tahtoaan, hän ei ole kaikkivoipa.” (Miksi en ole kristitty, 90).

Ongelmasta tuli hänelle keskeinen ateismin peruste: ”Meillä ei ole tämän pulman edessä muuta mahdollisuutta kuin kieltää Jumala tai paha, sillä kaikkivä Jumala ei ole voinut luoda paha. Mutta paha emme voi kieltää.” (Miksi en ole kristitty, 90).

Teologisesti ajatus on melko raju. Voimmeko teologeina olla varmoja siitä, onko Jumala hyvä vai tahtooko hän ihmisille paha?

Jumala ja paha

Jos Jumala ei kykene poistamaan paha maailmasta, hän ei voi filosofian mukaan olla kaikkivaltias. Tämä ajatus pitää sisällään tietyn käsityksen siitä, miten Jumalan ajatellaan poistavan pahan maailmasta. Miten hän toteuttaa kaikkivaltiuuttaan?

Ensinnäkin filosofian ajatuksena on, että Jumala voisi halutessaan pitää ihmiset crossa pahuudesta ja kärsimyksistä. Käsityksen pohjana on ajatus, että Jumala ohjaa kaikkia ihmisiä ja tuottaa heidän toimintansa. Tällä näkemyksellä on ongelmansa. Se nimittäin perustuu deterministiseen maailmankuvaan, jota harvat todellisuudessa kannattavat.

Deterministisen ajatuksen mukaan Jumala tai jonkinlaiset jumaluudet tai voimat määräävät kaiken toimintamme. Tämä käsitys on tyypillisintä taikauskolle, jonka piirissä laaditaan esimerkiksi horoskooppeja. Ihmisen elämän kuvitellaan määräytyvän taivaankappaleiden kuvaa-man maailmanjärjestyksen perusteella. Tarkastelemalla järjestelmän yhtä kohtaa, tähtiä, voidaan päätellä asioita toisten kohtien eli ihmisten elämän seikoista.

Ennalta määrätyn elämän näkökulmasta kysymys pahuuden ongelmasta on yksinkertainen. Jos Jumala haluaisi, hän pakottaisi ihmiset pidättäytymään pahuudesta ja tekemään pikemminkin hyvää toisille. Näin Jumala ei kuitenkaan näytä tekevän.

Toisena, eräänlaisena puolifilosofisena vaihtoehtona on käsitys, jonka mukaan Jumala voisi rangaista pahoja ihmisiä jo heidän elinaikanaan. Jumala voisi siis poistaa pahan maailmasta tietynlaisen poliisitoimen avulla. Tämä on itse asiassa monien uskontojen käsitys ongelmasta. Esimerkiksi ajatus karman laista on hieman laajemmassa mitassa juuri tämänkaltainen ratkaisu pahan ongelmaan. Ihmiset koulutetaan hyviksi rangaistuksena annettavien jälleensyntymisten avulla.

Tuomio antaa vastauksen

Teologinen käsitys Jumalan kaikkivaltiuudesta poikkeaa täysin näistä kahdesta näkemyksestä. Jumala ei ensinnäkään pakota ketään pidättäytymään pahuudesta. Ihminen on luotu maan päälle elämään Jumalan kuvana, ja hän on tässä asemassaan

vastuussa toimistaan Jumalalle. Jumalan kuvana olemiseen liittyy itsenäisyys, joka on vastuullisuuden peruste.

Miksi Jumala ei sitten ole poistanut pahuutta maailmasta? Raamattuteologian vastaus on selkeä. Jumala poistaa pahan maailmasta ottamalla koko maailman tuomiolle eteensä. Hän toteuttaa oikeudenmukaisuuden, mutta se merkitsee samalla sitä, että Jumala ”maksaa” jokaiselle hänen tekojensa mukaan. Raamatun yksiselitteinen sanoma on, että Jumalan tuomion päivä on vielä edessä. ”Mutta sinä olet kova etkä sisimmässäsi tahdo kääntyä. Näin kartutat vihaa, ja se kohtaa sinut vihan päivänä, jolloin Jumalan oikeudenmukainen tuomio tulee julki.” (Room. 2:5.)

Tällaista tapaa pahuuden poistamiseen filosofia ei hyväksy. Vastaus on siten puhtaasti teologinen. Se ei aseta Jumalan kaikkivaltiutta kyseenalaiseksi, vaan päinvastoin perustuu käsitykseen hänen kaikkivaltiudestaan.

Timo Eskola

Aiheesta löytyy pidempi nettiartikkeli STI:n kotisivulta www.teolinst.fi.

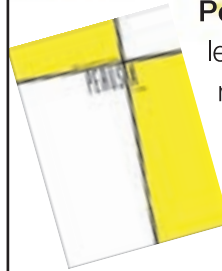
RAAMATUN PUNAINEN LANKA

Eero Junkkaala ja Leif Nummela

Vuonna 2005

15.–16.4.	Valkeakoski
20.–21.5.	Vaasa
16.–17.9.	Savonlinna
28.–29.10.	Raahe
18.–19.11.	Mikkeli
25.–26.11.	Lappeenranta

PERUSTA -USKON JA AJATTELUN AVUKSI

Perusta on aikakauslehti kaikille uskonelämän kysymyksistä, kirkosta ja teologiasta kiinnostuneille.

Kuusi kertaa vuodessa lehti tarjoaa yhteensä yli 300 sivua kiinnostavaa ja haastavaa luettavaa.

Perusta siirtyi vuoden alussa Opiskelija- ja Koululaislähetystyksestä (OPKO) Perussanoma Oy:n kustannettavaksi. Lehden vastaavana päätoimittajana aloitti rovasti Raimo Mäkelä ja toisena päätoimittajana OPKOn pääsihteeri Lauri Seppänen. Lehden julkaisijoina ovat edelleen OPKO, Suomen Raamattuopiston Säätiö ja Suomen teologinen instituutti.

Raimo Mäkelä
vastaava
päätoimittaja

Mielestäni Perusta sopii jokaisen ajattelevan kristityn käteen. Se tarjoaa paljon syventävää tietoa keskeisistä kristinuskon ja kirkon kysymyksistä, joista ajassamme puhutaan. Lisäksi lehdessä keskustellaan ajankohtaisista asioista, arvioidaan kirjoja ja julkaistaan jokaisen kirkkovuoden pyhän saamatekstien selitykset. Tervetuloa lehden lukijaksi!

Tilaa Perusta! Kestotilauksena 17 e/vuosi, määraikaistilauksena 22 e/vuosi ja opiskelijatilauksena 12 e/vuosi. **Tilauspalvelu:** Perusta, PL 15, 02701 Kauniainen, (09) 5123 9152/ Sirpa Mäkelä, sirpa.makela@sro.fi